

Right Marktonderzoek en Advies B.V.

Telefoon : 038-4212185

Projectleider : Wesley Aalbers

Projectnummer : 2834-03

Opdrachtgever : gemeente Deventer

Datum : 28 juni 2023

Status : definitief

Rapportage inwonersonderzoek Schone Lucht gemeente Deventer

Namens Right Marktonderzoek presenteren wij hierbij het rapport van het onderzoek naar luchtkwaliteit en houtstook dat wij voor u met enthousiasme hebben uitgevoerd.

Wij bedanken alle betrokkenen van gemeente Deventer en Prima Content hartelijk voor de prettige samenwerking gedurende dit traject.

Hartelijke groeten,

Wesley Aalbers en Jeroen Kommer

Wesley Aalbers | waalbers@rightmarktonderzoek.nl
projectleider

Jeroen Kommer | jkommer@rightmarktonderzoek.nl
marktonderzoeker

Right Marktonderzoek en Advies B.V.
Emmawijk 55
8011CN Zwolle
T: 038-4212185
www.rightmarktonderzoek.nl

Copyright Right Marktonderzoek 2023

Inhoudsopgave

1.	Onderzoeksopzet	3
2.	Samenvatting	6
3.	Leeswijzer	10
4.	Resultaat inwonersonderzoek	12
4.1	Luchtkwaliteit	13
4.2	Stokers en niet-stokers	14
4.3	Stokers	17
4.4	Redenen gebruik	19
4.5	Maatregelen	21
4.6	Invloed op stoken	23
4.7	Beeld stoken van hout	24
4.8	Overlast	25
4.9	Voorlichting	28
4.10	Achtergrondkenmerken	30

1. Onderzoeksopzet

Aanleiding / doelstelling

Het doel van het onderzoek is inzicht vergaren in de kennis, het gedrag en eventueel ervaren overlast rondom houtstook in de gemeente Deventer. Aan de hand van de resultaten uit het onderzoek wordt er een communicatiestrategie gemaakt om de bewoners van de gemeente Deventer te informeren over verantwoord stoken en de gezondheidseffecten van houtstook.

Doelgroep

Op basis van meldingen over houtstook en ervaren overlast daarvan, is besloten het inwonersonderzoek te richten op de ruim 11.000 huishoudens in Deventer Colmschate, ingedeeld in de wijken Colmschate-Noord, Colmschate-Zuid en de Vijfhoek.

Methode

Het onderzoek is uitgevoerd door middel van een combinatie van schriftelijk- en online onderzoek. Huishoudens in Deventer Colmschate hebben per post een brief van de gemeente ontvangen met een uitnodiging voor deelname. Deze brief bevatte o.a. informatie over de achtergrond van het onderzoek en een link naar de online vragenlijst. De online vragenlijst kon worden ingevuld met behulp van een unieke inlogcode, die in de brief werd vermeld. Daarnaast werd de mogelijkheid geboden om een schriftelijke vragenlijst aan te vragen.

Onderzoekperiode

De vragenlijst kon online worden ingevuld van 23 maart t/m 18 april 2023.

Vragenlijst

Voor de doelgroep van het onderzoek is in samenwerking met gemeente Deventer en Prima Content een vragenlijst ontwikkeld met 22 vragen en een gemiddelde invultijd van 6 minuten. In de vragenlijst is onder andere gevraagd naar hoe schoon men de lucht in de wijk ervaart, welke middelen worden gebruikt om vuur te maken of hout te stoken en of men wel eens overlast ervaart als anderen in de woonomgeving vuur maken of hout stoken.

Respons

Respons per wijk	verstuurd	respons n	respons %
Colmschate-Noord	2.579	485 (online: 480 / schriftelijk: 5)	19%
Colmschate-Zuid	4.579	925 (online: 911 / schriftelijk: 14)	20%
Vijfhoek	4.790	1.099 (online: 1088 / schriftelijk: 11)	23%
totaal	11.948	2.509	21%

Rapportage

Deze rapportage bevat figuren waarbij indien mogelijk en relevant onderscheid is gemaakt naar de drie wijken Colmschate-Noord, Colmschate-Zuid en de Vijfhoek. In hoofdstuk 2 staan samenvattende conclusies van de uitkomsten, in hoofdstuk 3 wordt de indeling naar doelgroepen toegelicht, gevolgd door hoofdstuk 4 met een visualisatie van de onderzoeksresultaten.

2. Samenvatting

Luchtkwaliteit

- Van de inwoners van Deventer Colmschate ervaart 45% de lucht als (zeer) schoon en 25% als (helemaal) niet schoon.
- De inwoners van Colmschate-Noord en Zuid ervaren de lucht als minder schoon dan de inwoners van de Vijfhoek.
- Het zijn met name niet-stokers die de lucht als minder schoon ervaren.
- Als wordt ingezoomd op waarom men de lucht als (helemaal) niet schoon ervaart, wordt naast houtstook en barbecues ook in de buurt gelegen industrie genoemd en stank en vervuiling door het verkeer van provinciale wegen en de A1.

Frequentie houtstook

- In Deventer Colmschate heeft 38% van de huishoudens de afgelopen 12 maanden wel eens gestookt.
- Gekeken naar binnen- en buitenstook dan komt buitenstook het meest voor (22%), gevolgd door binnenstook (9%). Nog eens 7% van de huishoudens heeft de afgelopen 12 maanden zowel buiten als binnen gestookt.
- Er wordt het minst in de wijk Colmschate-Zuid gestookt (34%), het meest in de Vijfhoek (42%, waarvan 26% buitenstook).
- Als wordt ingezoomd op middelen die worden gebruikt voor buitenstook, wordt het meest gebruik gemaakt van een houtskool barbecue (22%) en minder vaak van een vuurkorf of tuinhaard (16%).
- Ruim een kwart van de huishoudens in de Vijfhoek heeft de afgelopen 12 maanden een barbecue gebruikt (26%). In de wijken Colmschate-Noord en Zuid is dat 19%.
- Binnenstook kwam de afgelopen 12 maanden minder vaak voor; de houtkachel werd door 11% gebruikt, de open haard door 5% en de pelletkachel door slechts 1%. Op wijkniveau zijn er nauwelijks verschillen.
- In de herfst en winter wordt vooral door huishoudens met pelletkachels gestookt; 26% dagelijks, 59% meerdere keren per maand.
- In de lente en de zomer zijn het vooral huishoudens met een houtskool barbecue en/of een vuurkorf/tuinhaard die stoken.

Redenen houtstook

- De belangrijkste reden om een open haard of houtkachel te gebruiken is omdat het gezellig en leuk is.
- Andere vaak genoemde redenen zijn bijverwarming (naast de hoofdverwarming) en het besparen op de energierekening.

Kennis en toepassen maatregelen

- Stokers zijn met name bekend met de maatregel om alleen te stoken met droog, onbehandeld hout: 89% van de stokers kent deze maatregel.
- Iets minder dan driekwart van deze huishoudens is bekend met de maatregel om houtvuur vanzelf uit te laten branden en kent de maatregel om niet te stoken bij windstil of mistig weer.
- Van alle voorgelegde maatregelen is het bekijken van een stookadvies (Stookwijzer of Stookalert) het minst bekend; 32% van de stokers kent deze maatregel.
- Met name de maatregel om alleen droog, onbehandeld hout te stoken wordt toegepast; 88% past dit wel eens toe.

Invloed op stookgedrag

- Met name meldingen over dat er beter niet kan worden gestookt (Stookwijzer / Stookalert) zullen stokers er toe aanzetten om geen hout te gaan stoken (60%).

Beeld stoken van hout

- 70% van de huishoudens is van mening dat hout stoken slecht is voor de luchtkwaliteit, en 61% is het (helemaal) eens met de stelling dat hout stoken slecht is voor de gezondheid.
- Logischerwijs zijn het met name stokers die van mening zijn dat hout stoken gezellig en lekker warm is en dat hout stoken leuk is om te doen.

Overlast

- Exact de helft van de huishoudens in Deventer Colmschate ervaart overlast als anderen vuur maken of hout stoken.
- In Colmschate-Noord en Zuid ervaart 53% overlast, in de Vijfhoek 47%.
- Van de huishoudens die overlast ervaren, ervaart 5% dagelijks overlast en 30% meerdere keren per week.
- Als wordt ingezoomd op het soort overlast, dan gaat het met name om geur en dat men geen ramen en deuren kan openzetten.
- Indien er sprake is van overlast onderneemt 90% wel eens actie; het gaat hierbij meestal om het sluiten van deuren, ramen en de ventilatie.
- Van de huishoudens die wel eens overlast ervaren, spreekt 13% de stoker aan.

Voorlichting

- 65% van de huishoudens in Deventer Colmschate is het (helemaal) eens met de stelling dat gemeente Deventer meer voorlichting moet geven over hout stoken.
- Stokers die zowel binnen als buiten stoken zijn het het minst met deze stelling eens.
- 55% van de huishoudens in Deventer Colmschate is het (helemaal) eens met de stelling dat gemeente Deventer maatregelen moet treffen om overlast door hout stoken te beperken.
- De niet-stokers zijn het over het algemeen eens met deze stelling, de stokers over het algemeen niet.

3. Leeswijzer

In deze rapportage wordt onderscheid gemaakt tussen verschillende groepen.

Allereerst wordt onderscheid gemaakt tussen huishoudens in Deventer Colmschate die de afgelopen 12 maanden wel één of meer houtstookmiddel(en) hebben gebruikt en huishoudens in Deventer Colmschate die de afgelopen 12 maanden geen houtstookmiddel(en) hebben gebruikt. De groep die wel houtstookmiddel(en) heeft gebruikt wordt aangeduid als stokers, de groep die de afgelopen 12 maanden geen houtstookmiddel(en) heeft gebruikt wordt verder aangeduid als niet-stokers.

Binnen de groep stokers wordt onderscheid gemaakt in buitenstokers (houtschool barbecue / vuurkorf / tuinhaard), binnenstokers (houtkachel / open haard / pelletkachel) en stokers die de afgelopen 12 maanden zowel binnen- als buitenstookmiddelen hebben gebruikt.

Profiel (leeftijd en huishoudsamenstelling)

- Stokers zijn met name 40 t/m 69 jaar (77%) en zijn veelal samenwonend / gehuwd zonder (37%) of met kinderen (49%).
- Niet-stokers zijn veelal 50 jaar of ouder (76%) waarbij het veelal huishoudens zonder kinderen betreft (67%).

Steekproef huishoudens Deventer Colmschate (n=2.509)		
Colmschate-Noord	Colmschate-Zuid	Vijfhoek
19% (n=485)	37% (n=925)	44% (n=1.099)

Indeling stokers / niet-stokers					
stokers			niet-stokers		
38% (n=950)			62% (n=1.559)		
Colmschate-Noord	Colmschate-Zuid	Vijfhoek	Colmschate-Noord	Colmschate-Zuid	Vijfhoek
36%	34%	42%	64%	66%	58%

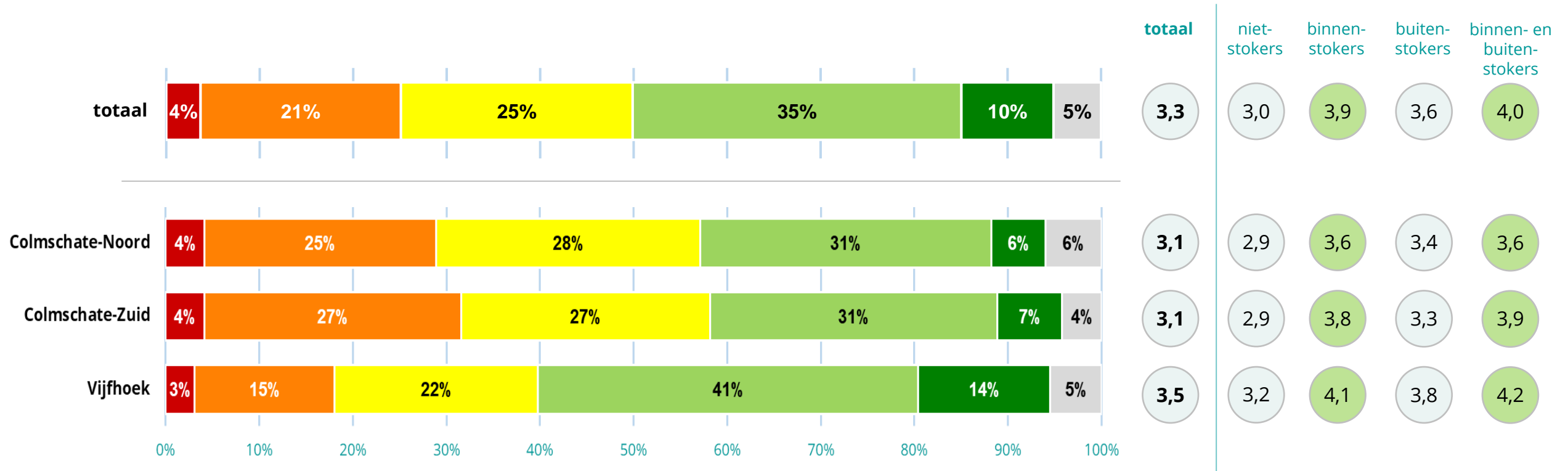
buiten-stokers :	22%	18%	26%
binnen-stokers :	8%	10%	8%
binnen en buiten :	6%	6%	8%

4.

Resultaat inwonersonderzoek

Hoe schoon vindt u de lucht in uw wijk?

n=2.509

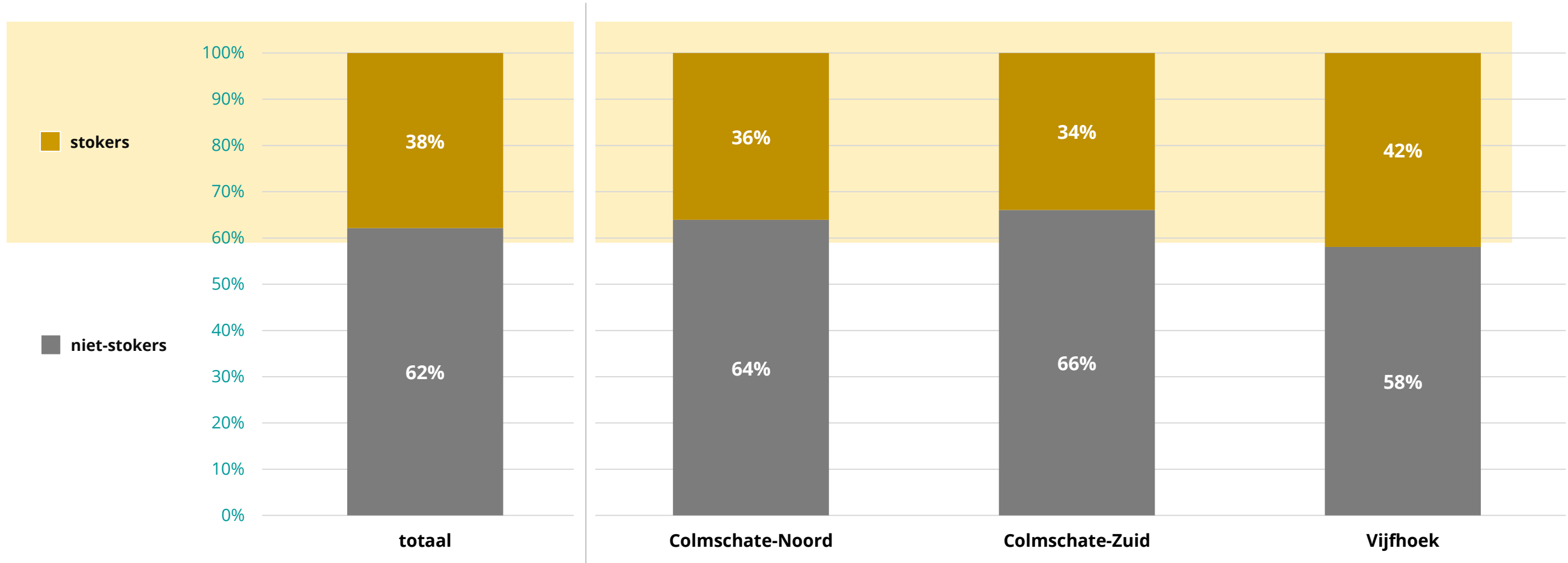

■ helemaal niet schoon
 ■ niet schoon
 ■ neutraal
 ■ schoon
 ■ heel erg schoon
 ■ weet ik niet / n.v.t.

 gemiddelde score (vijfpuntenschaal)
 minimaal 0,5 hoger dan totaal
 minimaal 0,5 lager dan totaal

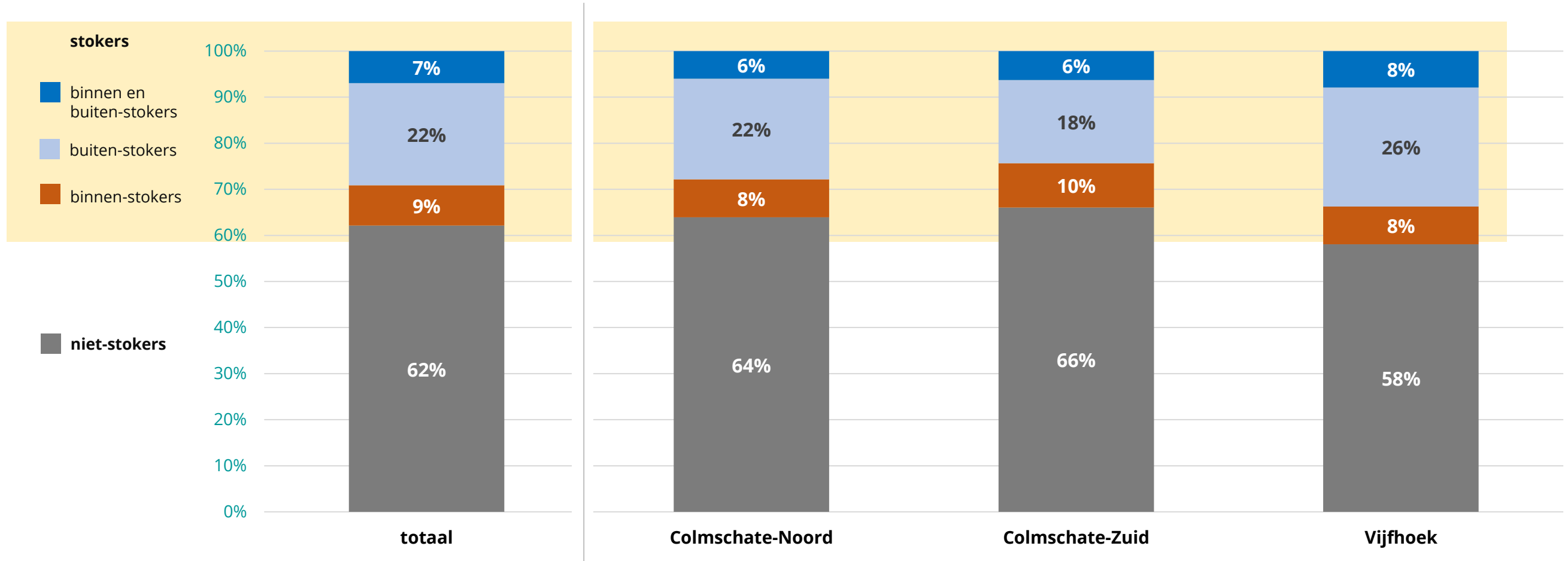
Indeling stokers en niet-stokers

op basis van de vraag "Welke middelen om vuur te maken of hout te stoken heeft u of iemand anders in uw huishouden gebruikt in de afgelopen 12 maanden?", n=2.509

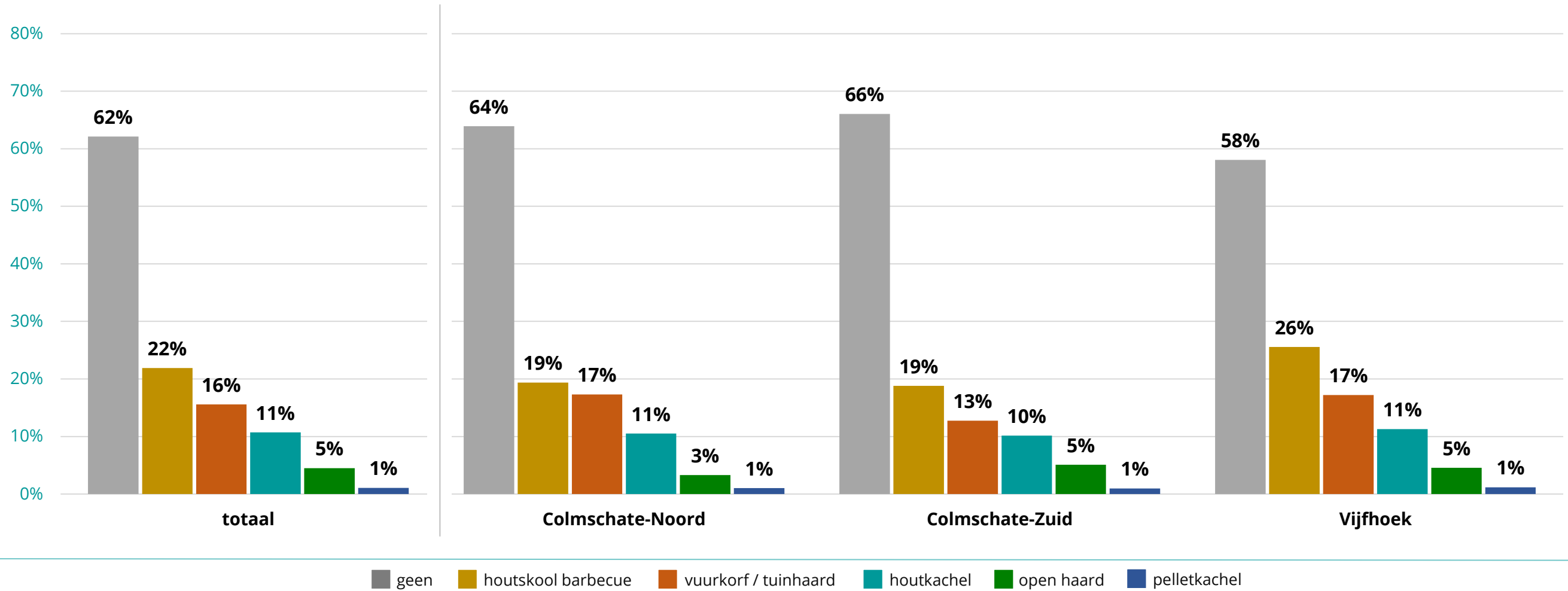
Indeling binnen- en buiten-stokers

op basis van de vraag "Welke middelen om vuur te maken of hout te stoken heeft u of iemand anders in uw huishouden gebruikt in de afgelopen 12 maanden?", n=2.509

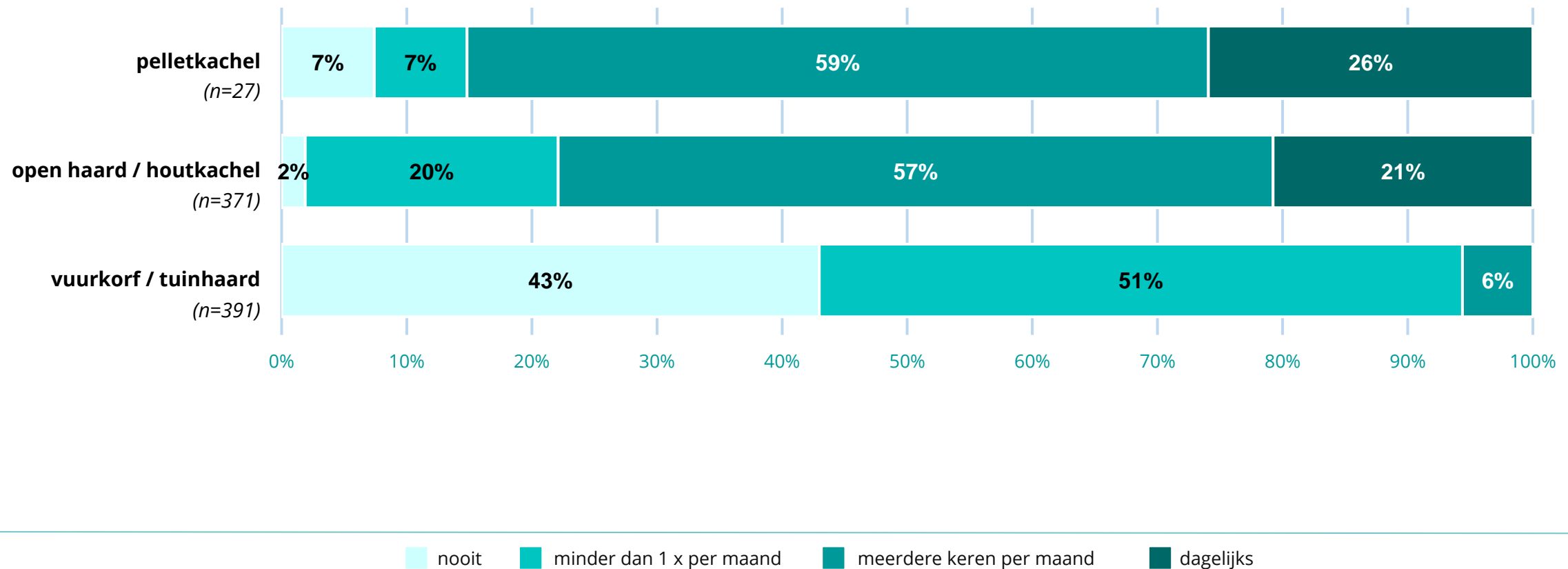
Welk middelen om vuur te maken of hout te stoken heeft u of iemand anders in uw huishouden gebruikt in de afgelopen 12 maanden?

n=2.509, middelen waarmee wordt gestookt, meerdere antwoorden mogelijk

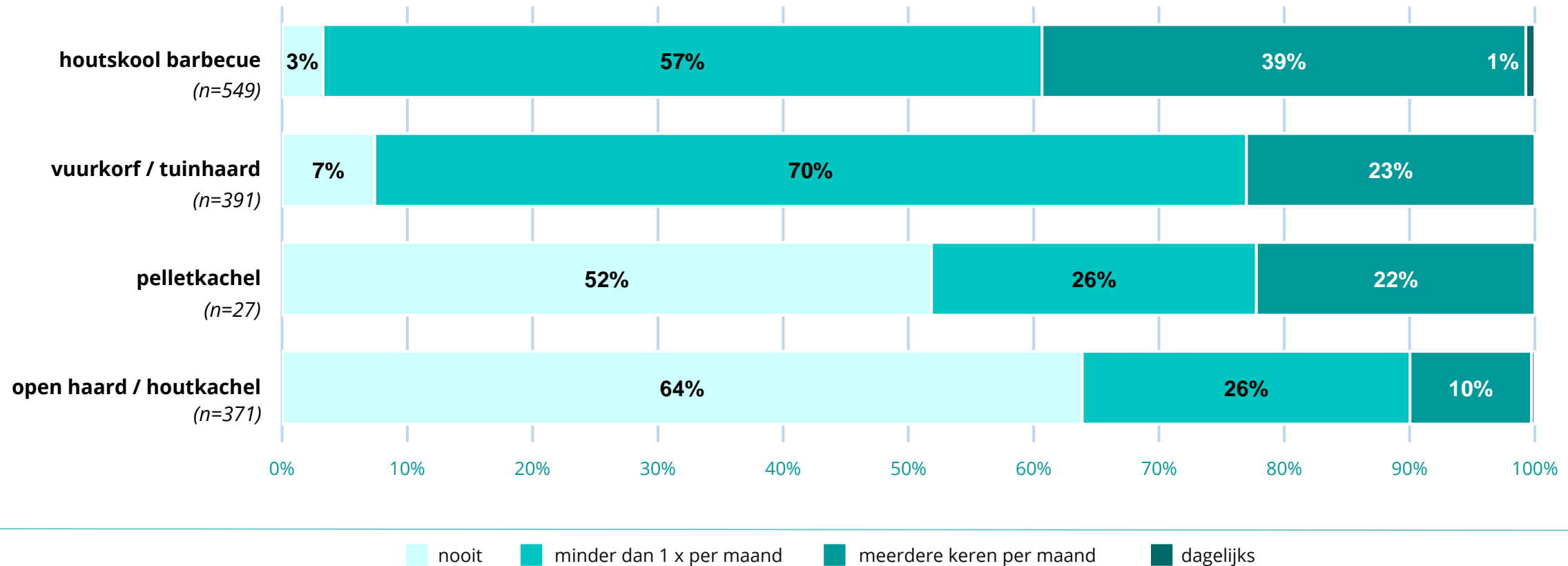

Hoe vaak heeft u in de herfst en winter (september t/m februari) gebruik gemaakt van een open haard / houtkachel, pelletkachel of vuurkorf / tuinhaard?

alleen stokers die de afgelopen 12 maanden gebruik hebben gemaakt van een open haard / houtkachel, pelletkachel of vuurkorf / tuinhaard

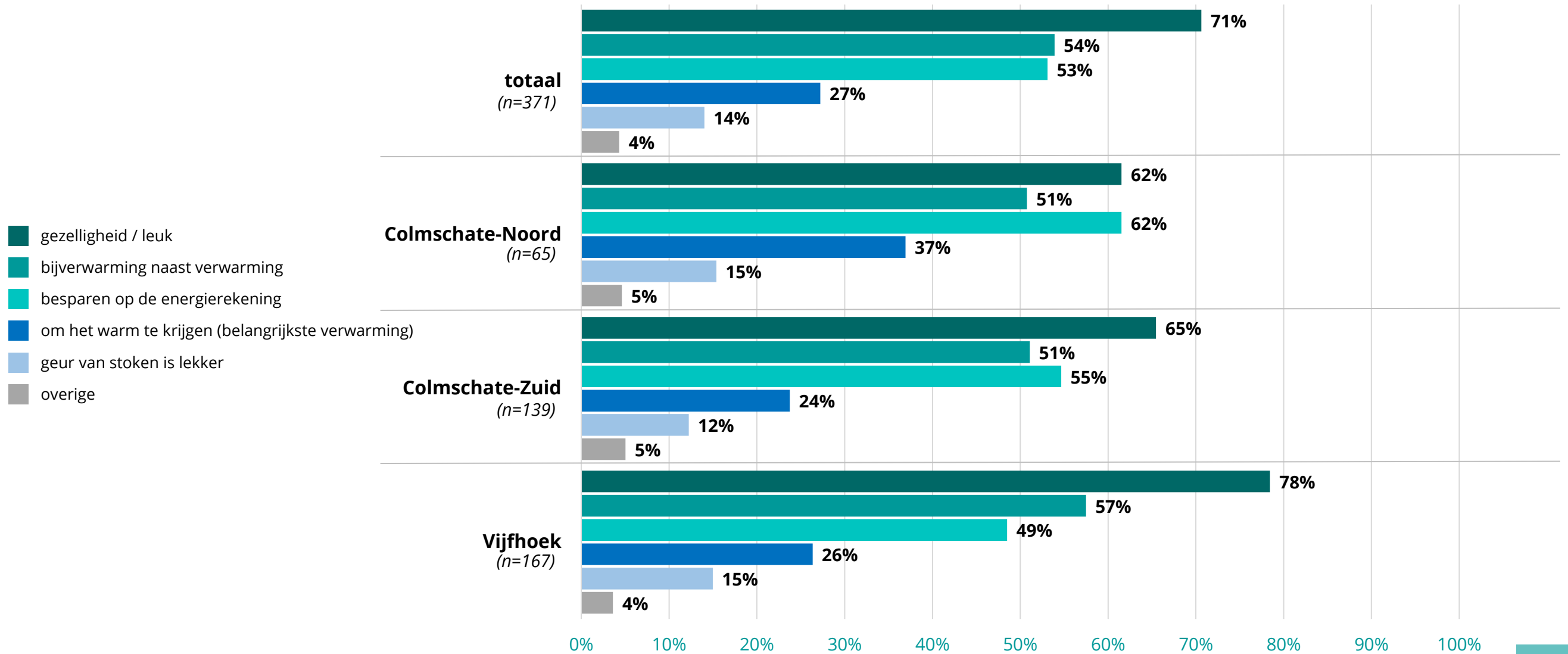

Hoe vaak heeft u in de lente en zomer (maart t/m augustus) gebruik gemaakt van een open haard / houtkachel, pelletkachel, houtskool barbecue of vuurkorf / tuinhaard?
alleen stokers die de afgelopen 12 maanden gebruik hebben gemaakt van een open haard / houtkachel, pelletkachel, houtskool barbecue of vuurkorf / tuinhaard

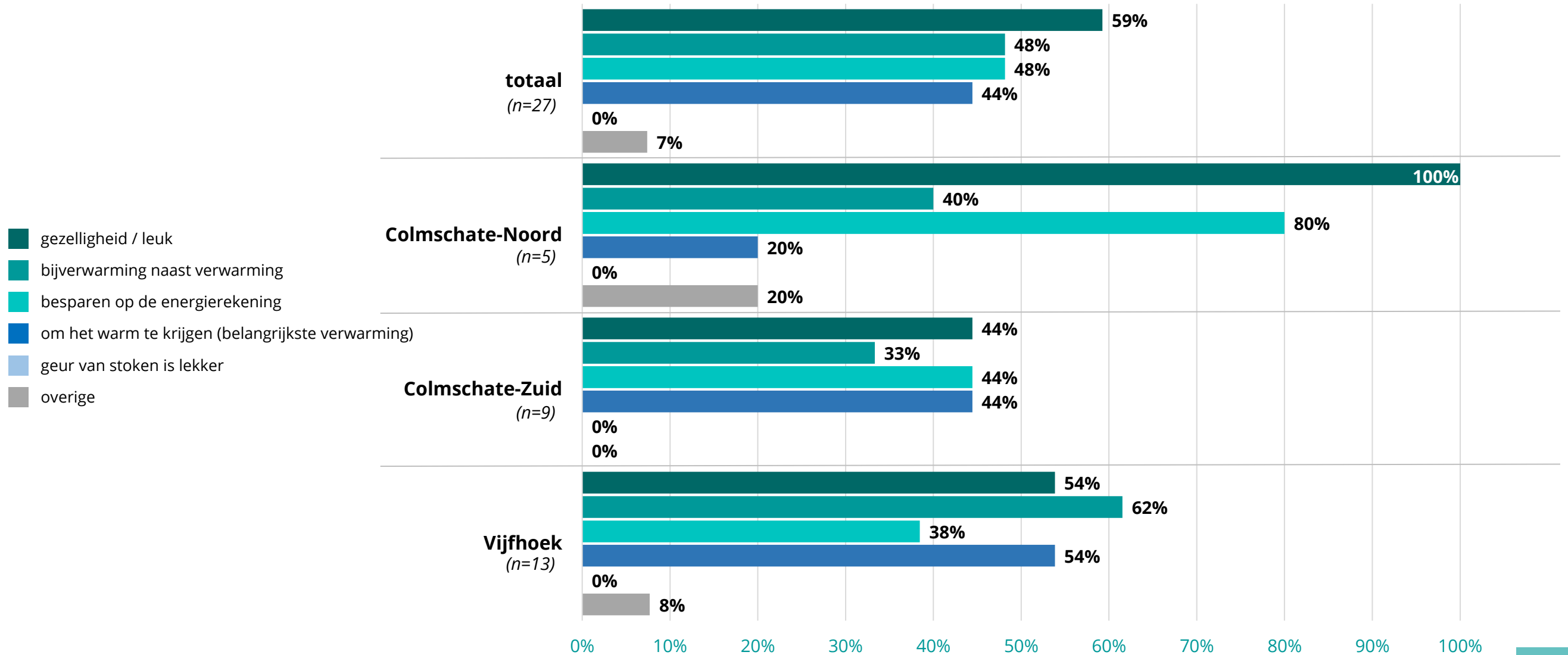
Wat zijn voor u redenen om een open haard of houtkachel te gebruiken?

alleen stokers die de afgelopen 12 maanden gebruik hebben gemaakt van een open haard / houtkachel, n=371, meerdere antwoorden mogelijk

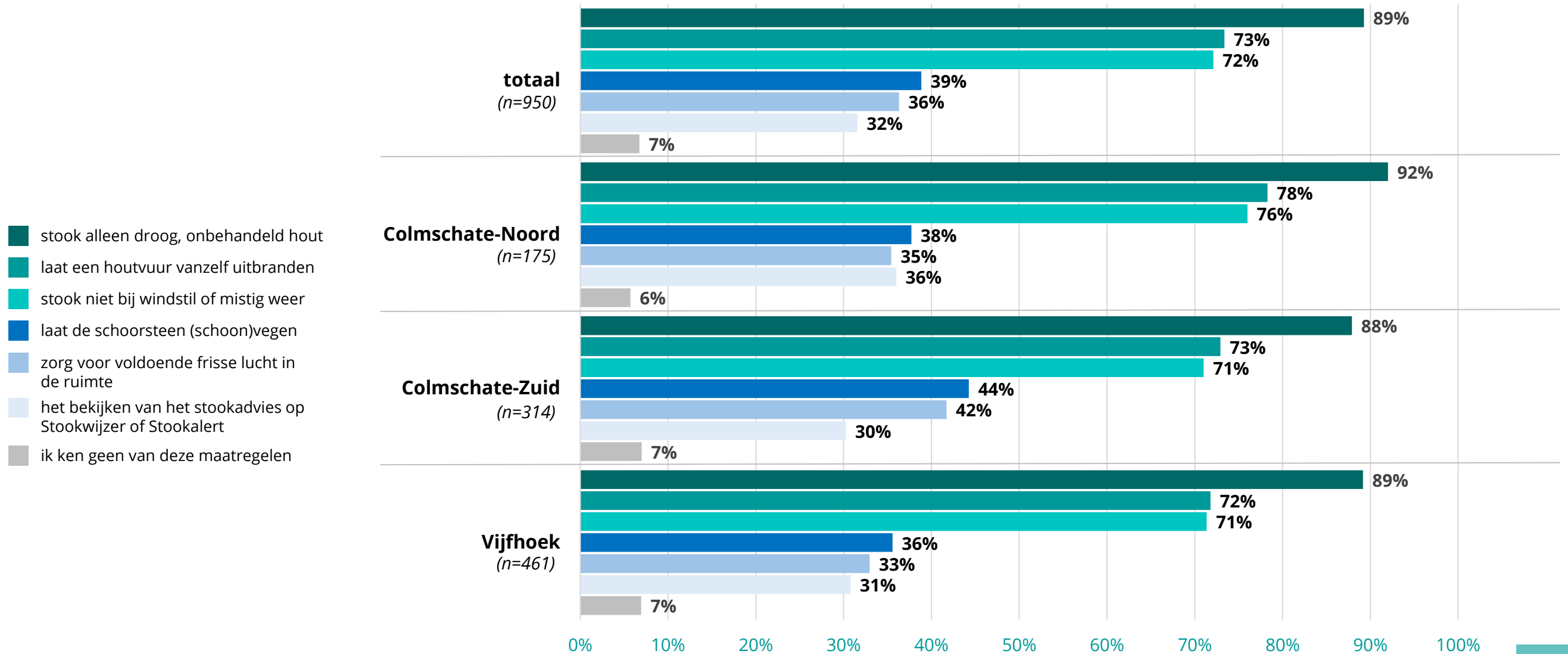
Wat zijn voor u redenen om een pelletkachel te gebruiken?

alleen stokers die de afgelopen 12 maanden gebruik hebben gemaakt van een pelletkachel, n=27, meerdere antwoorden mogelijk

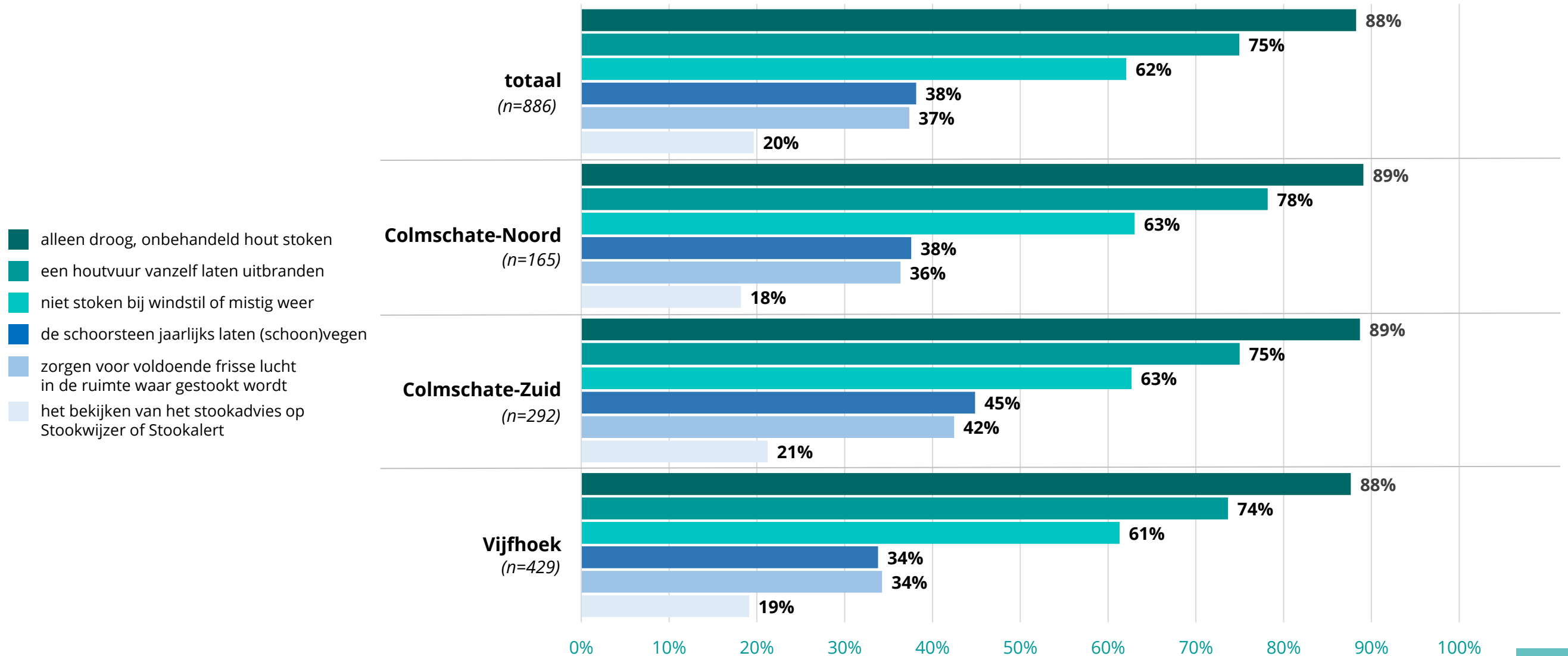

Er zijn een aantal maatregelen om op een verantwoorde manier hout te stoken. Welke maatregelen kent u?

alleen stokers, n=950, meerdere antwoorden mogelijk

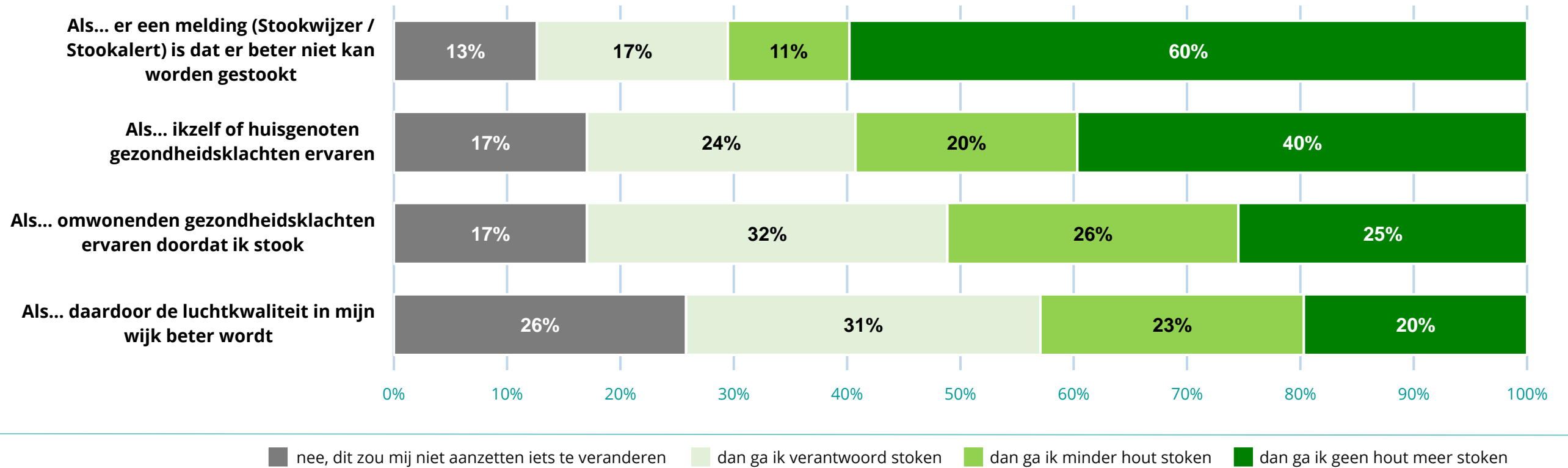

Welke maatregelen past u ook toe?
alleen stokers die maatregelen kennen, n=886, meerdere antwoorden mogelijk

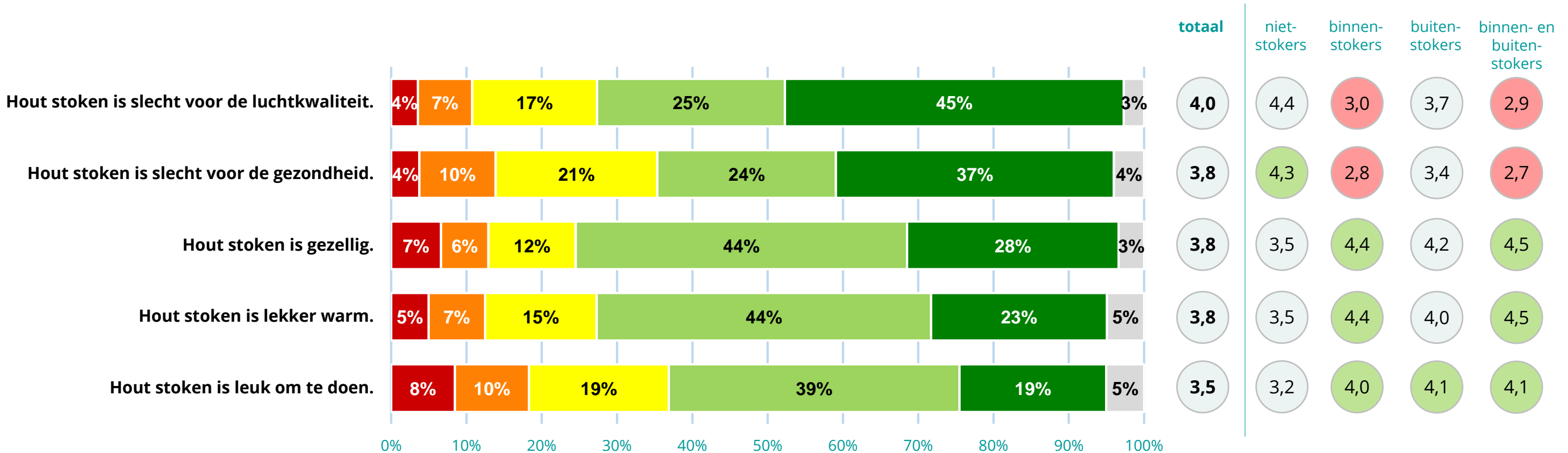
In hoeverre zouden onderstaande zaken u er toe aanzetten om minder te stoken of meer verantwoord te stoken?

alleen stokers, n=950

Kunt u bij elke stelling aangeven in hoeverre u het er mee eens bent?

n=2.509

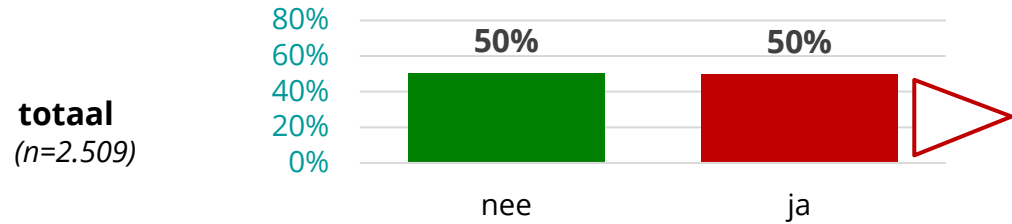

■ helemaal oneens
 ■ oneens
 ■ niet oneens / niet eens
 ■ eens
 ■ helemaal eens
 ■ weet ik niet / n.v.t.

 gemiddelde score (vijfpuntenschaal)
 minimaal 0,5 hoger dan totaal
 minimaal 0,5 lager dan totaal

Ervaart u overlast als anderen in uw woonomgeving vuur maken of hout stoken?

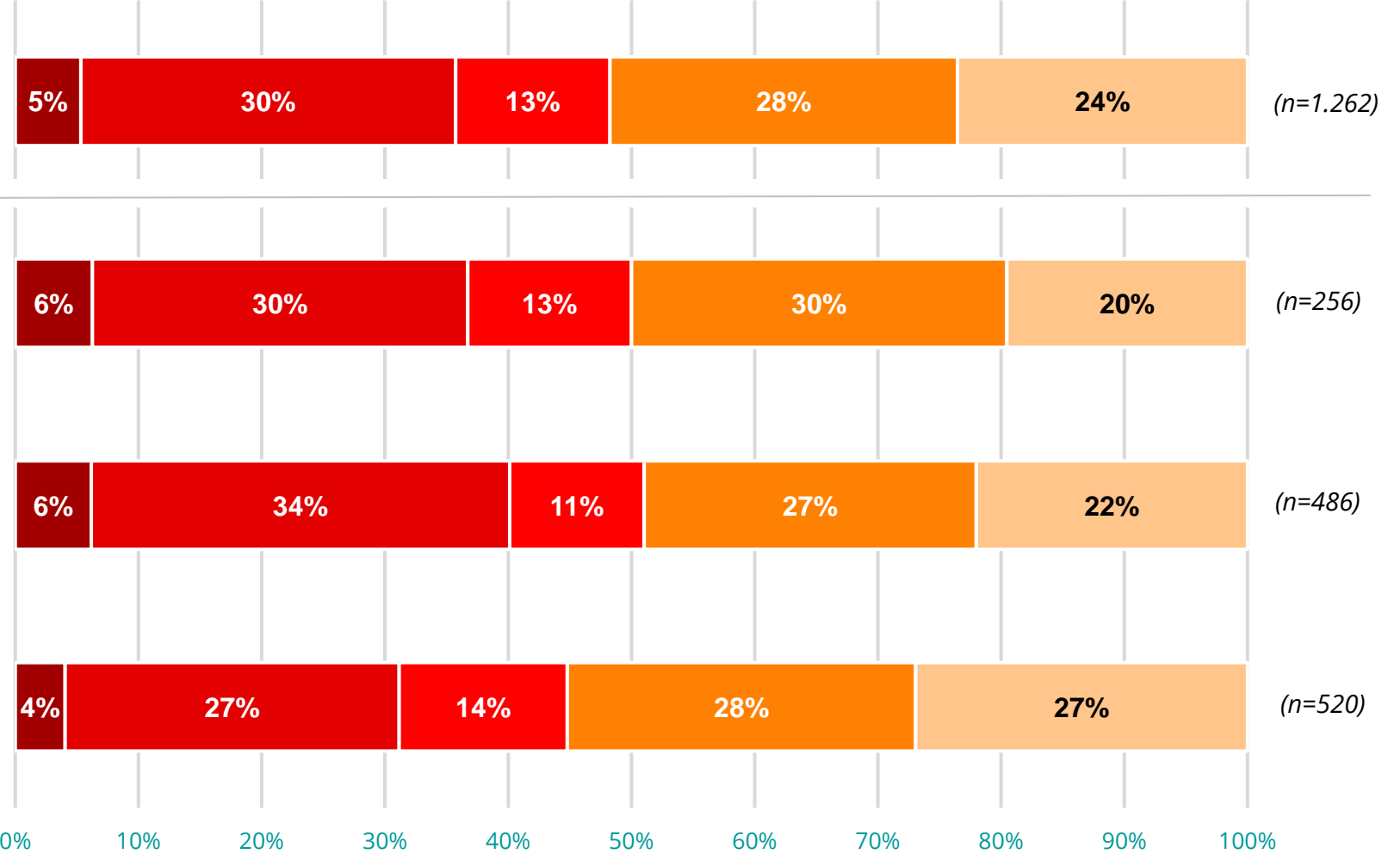
n=2.509

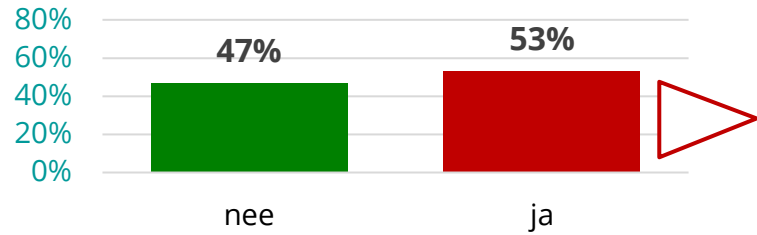
totaal
(n=2.509)

Hoe vaak ervaart u overlast doordat anderen in uw woonomgeving vuur maken of hout stoken?

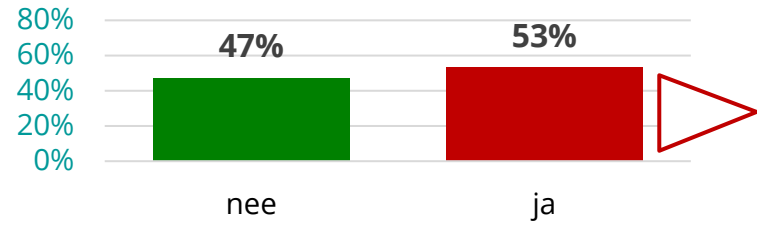
alleen indien men overlast ervaart, n=1.262

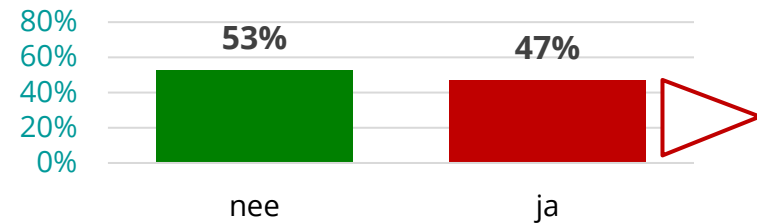
Colmschate-Noord
(n=485)

Colmschate-Zuid
(n=925)

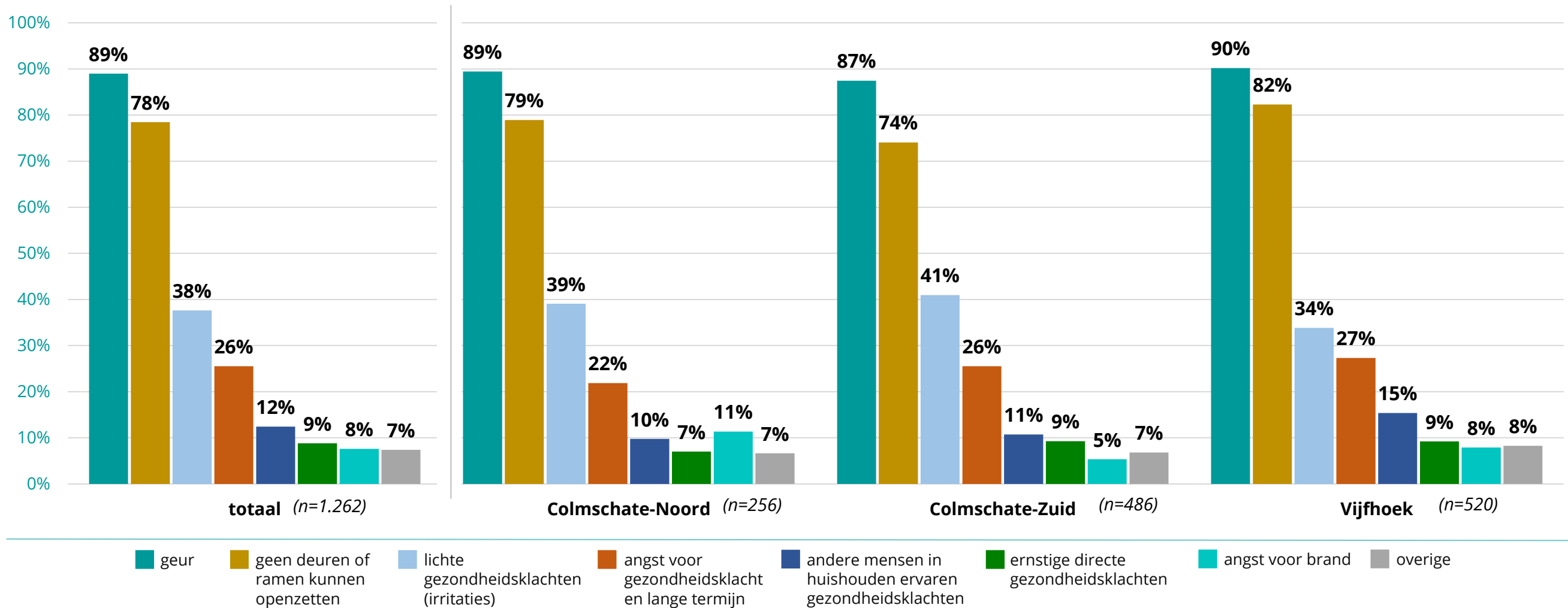
Vijfhoek
(n=1.099)

■ dagelijks ■ meerdere keren per week ■ 1 keer per week ■ 1 - 3 keer per maand ■ minder dan 1 keer per maand

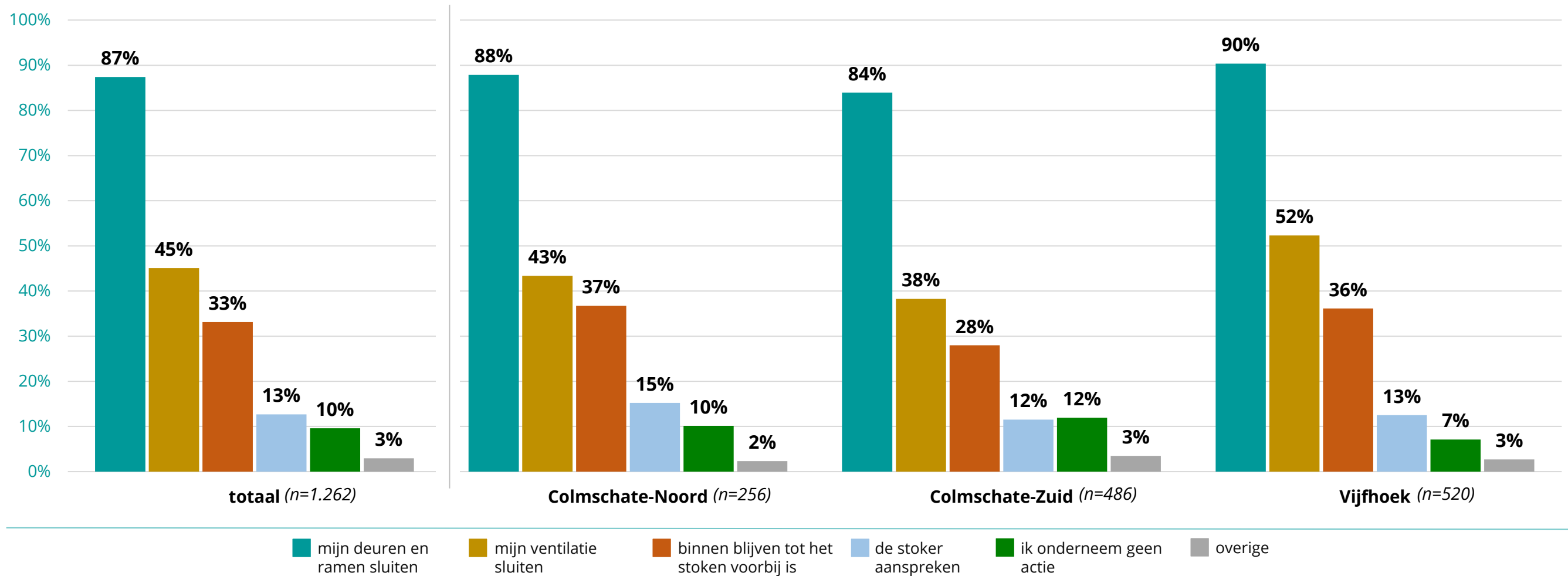
Wat voor soort overlast ervaart u doordat anderen in uw woonomgeving vuur maken of hout stoken?

alleen indien men overlast ervaart, n=1.262, meerdere antwoorden mogelijk

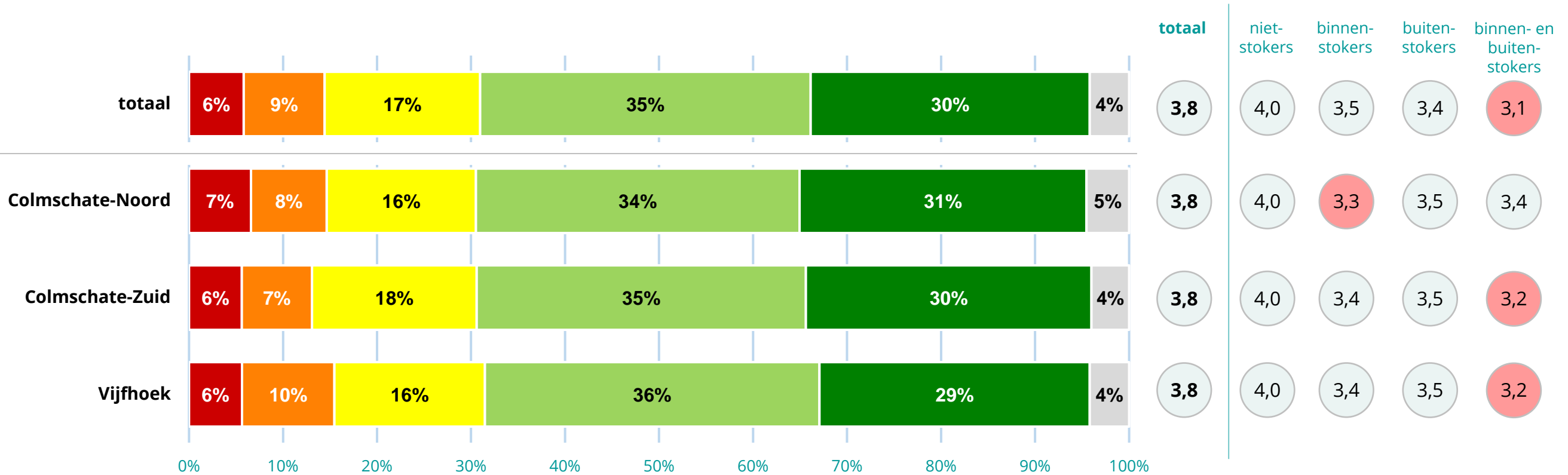
Kunt u aangeven welke van onderstaande acties u wel eens onderneemt wanneer u overlast ervaart doordat anderen vuur maken of hout stoken?

alleen indien men overlast ervaart, n=1.262, meerdere antwoorden mogelijk

Kunt u bij onderstaande stelling aangeven in hoeverre u het er mee eens bent?
Gemeente Deventer moet meer voorlichting geven over hout stoken.

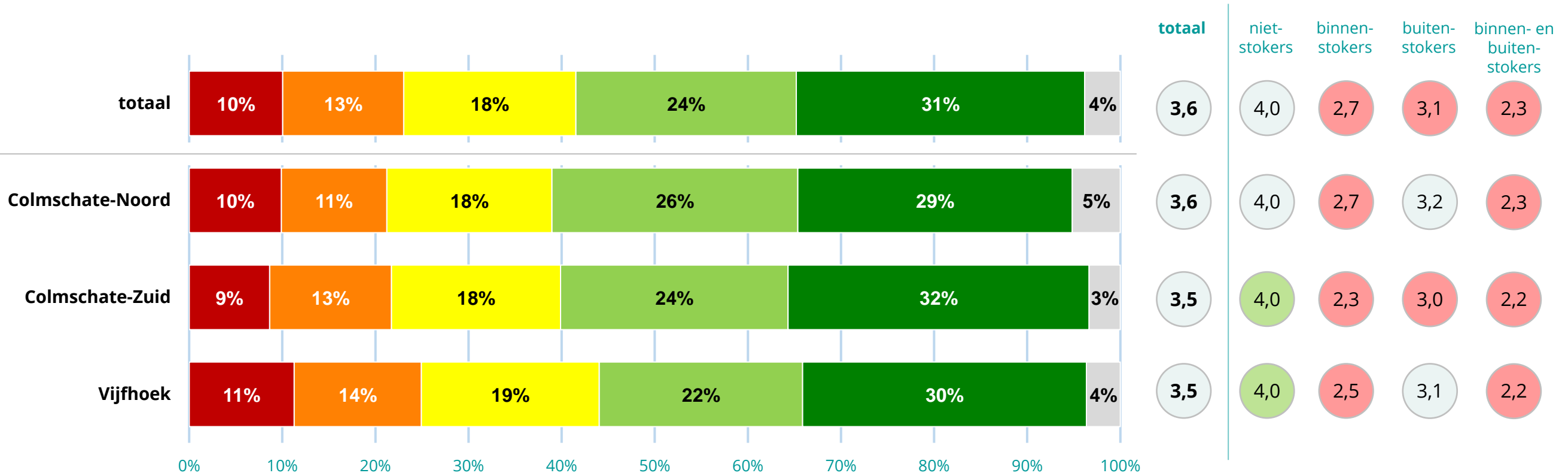
n=2.509

■ helemaal oneens
 ■ oneens
 ■ niet oneens / niet eens
 ■ eens
 ■ helemaal eens
 ■ weet ik niet / n.v.t.

 gemiddelde score (vijfpuntenschaal)
 minimaal 0,5 hoger dan totaal
 minimaal 0,5 lager dan totaal

Kunt u bij onderstaande stelling aangeven in hoeverre u het er mee eens bent?
Gemeente Deventer moet meer maatregelen treffen om overlast door hout stoken te beperken.
n=2.509

■ helemaal oneens
 ■ oneens
 ■ niet oneens / niet eens
 ■ eens
 ■ helemaal eens
 ■ weet ik niet / n.v.t.

 gemiddelde score (vijfpuntenschaal)
 minimaal 0,5 hoger dan totaal
 minimaal 0,5 lager dan totaal

4.10 Achtergrondkenmerken

Leeftijd	n	%
29 jaar en jonger	57	2%
30 t/m 39 jaar	245	10%
40 t/m 49 jaar	463	18%
50 t/m 59 jaar	617	25%
60 t/m 69 jaar	633	25%
70 t/m 79 jaar	424	17%
80 jaar en ouder	70	3%
totaal	2.509	100%

Wijk	n	%
Colmschate-Noord	485	19%
Colmschate-Zuid	925	37%
Vijfhoek	1.099	44%
totaal	2.509	100%

Huishoudsamenstelling	n	%
ik woon nog bij mijn ouder(s)	8	0%
ik woon op kamers / in een studentenhuis	1	0%
alleenstaand zonder inwonende kinderen	373	15%
alleenstaand met inwonende kinderen	101	4%
samenwonend / gehuwd zonder inwonende kinderen	1.076	43%
samenwonend / gehuwd met inwonende kinderen	864	34%
dat wil ik niet zeggen	77	3%
overige	9	0%
totaal	2.509	100%

Right Marktonderzoek en Advies B.V.

Emmawijk 55

8011CN Zwolle

T: 038-4212185

E: info@rightmarktonderzoek.nl

www.rightmarktonderzoek.nl